

242

2443-2449

VI. A szegények iránti szeretet

2443 Isten megáldja azokat, akik a szegények segítségére sietnek, és kárhoztatja azokat, akik elfordulnak ettől: "Aki kér, annak adj, s attól, aki kölcsönt akar tőled, ne tagadd meg" (Mt 5,42). "Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok" (Mt 10, 8). Jézus Krisztus a maga választottait arról fogja fölismerni, amit a szegényekért tettek. Krisztus jelenlétének jele, hogy "a szegényeknek hirdettetik az evangélium" (Mt 11,5).

2444 "Az Egyház törődése a szegényekkel (...) hagyományos formáiban napjainkig folytatódik", erre készíti a boldogságok evangéliuma, Jézus szegénysége és az Ő szegények iránti figyelmessége. A szegényekről való gondoskodás a munka kötelezettségeinek egyik indítéka is, tudniillik hogy legyen miből adni a szűkölködőknek. Ez a szegények iránti szeretet nemcsak az anyagi szegénységre terjed ki, hanem a kulturális és vallási szegénység számtalan formájára.

2445 A szegények iránti szeretet nem egyeztethető össze a gazdaság mértéktelen szeretetével vagy önző használatával: "Rajta, gazdagok, jajveszékelve sírjatok a rátok törő nyomorúság miatt. Vagyonotok oda, ruhátokat megette a moly. Aranyotokat és ezüstötöket belepte a rozsda, és ez a rozsda tanúul szolgál ellenetek és megemészti testeteket, mint a tűz. Vagyonotokat szaporítottátok még az utolsó napokban is. A bér, amelyet a földeteket learató munkásoktól levontatok, felkiált, és az aratók szava felhatolt a Seregek Urának fülébe. Bőségben éltetek a földön és tobzódtatok, hízlaltátok szíveteket a leölés napjára. Az igazat elítéltétek, megöltétek, s ő nem tanúsított ellenállást." (Jak 5,16)

2446 Aranyszájú Szent János keményen figyelmeztet: "Nem adni a szegényeknek azt jelenti, hogy kirabolod őket, és becsapod az életüket; (...) nem a sajátunkat, hanem az övéket tartjuk vissza". "Először az igazságosság követelményeit kell teljesíteni, nehogy szeretetadományként adjuk azt, amivel az igazságosság alapján tartozunk".

"Amikor a rászorulóknak valami szükséges dolgot adunk, nem a sajátunkból adakozunk, hanem visszaadjuk nekik azt, ami az övék; inkább az igazságosság követelményét teljesítjük, mint az irgalmasság cselekedeteit hajtjuk végre."

2447 Az irgalmasság cselekedetei azok a karitatív cselekedetek, melyekkel felebarátunk segítségére sietünk testi és lelki szükségleteiben. A tanítás, a tanácsadás, a vigasztalás, a bátorítás az irgalmasság lelki cselekedetei, miként a megbocsátás és a türelmes elviselés is. Az irgalmasság testi cselekedetei az éhezőknek ételt adni, a hajléktalanoknak szállást adni, a ruhátlanokat fölruházni, a betegeket és börtönben levőket látogatni, a halottakat eltemetni. E tettek közül a szegényeknek adott alamizna a testvéri szeretet egyik fő tanúságtétele, ugyanakkor az igazságosság gyakorlása, amely tetszik Istennek:

"Akinek két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs; s akinek van ennivalója, tegyen hasonlóképpen" (Lk 3,11). "Adjátok oda inkább, ami benne van, a rászorulóknak, és akkor tiszták lesztek egészen" (Lk 11,41). "Ha valamelyik testvérnek nem volna ruhája és nem volna meg a mindennapi tápláléka, és egyiktek így szólna hozzá: Menj békében, melegedj, és lakjál jól, de nem adnátok meg neki, amire testének szüksége van, mit használna?" (Jak 2, 15--16)

2448 "Az emberi nyomorúság sokféle formája -- az anyagi kifosztottság, a jogtalan elnyomás, a testi és lelki betegségek és végül a halál -- nyilvánvaló jele annak a veleszületett gyengeségnek, melyben az ember Ádám első bűne óta él, és jele annak, hogy szüksége van üdvösségre. Ez indította részvételre az üdvözítő Krisztust, aki ezt a természetet magára akarta venni, és azonosulni akart a legkisebekkel a testvérek között. Ez indokolja, hogy azok, akikre ránehezedik az emberi nyomorúság, különleges szeretetben részesülnek az Egyház részéről, mely a kezdetektől fogva -- sok tagjának mulasztása ellenére -- sem szűnik meg azon munkálkodni, hogy könnyítsen terhükön, védelmezze és föl szabadítsa őket. Tette ezt számos jótékonyági intézményében, melyek mindig és mindenütt nélkülözhetetlenek maradnak."

2449 Már az Ószövetségben a különféle jogi rendelkezések (jubileumi év, a kamatszedés és zálogba vétel tilalma, a tized kötelezettsége, a napszámosok bérének naponkénti kifizetése, a tallózás és böngészés joga) összhangban vannak a Második Törvénykönyv buzdításával: "Mindig lesznek szegények az országban. Ezért megparancsolom: Nyisd meg a kezéd testvéred, a földeden élő szűkölködő és szegény felé." (MTörv 15,11) Jézus magáévá tette ezeket a szavakat: "Szegények mindig lesznek veletek, de én nem leszek veletek mindig" (Jn 12,8). Ezzel nem hatálytalanítja a régi próféták dörgő szavát: megveszik "pénzen a nyomorgókat, egy pár saruért a szegényt (...)" (Ám 8,6), hanem föl szólít bennünket, hogy ismerjük föl jelenlétét a szegényekben, akik az Ő testvérei: Limai Szent Róza, amikor anyja szemrehányást tett neki amiatt, hogy a házba szegényeket és betegeket fogadott be, így válaszolt: "Krisztusnak jó illata vagyunk, amikor a szegényeknek és betegeknek szolgálunk".